

Název diplomové práce:

FILM VE VÝUCE

Autor diplomové práce: Bc. Tomáš Brinza

Vedoucí diplomové práce: Mgr. Eva Mušková, Ph.D.

Film jako, slovy Tomáše Brinzy, svébytný umělecký útvar a mocný zábavní prostředek má na současnou společnost až neskutečně velký vliv a ve výsledku se stává jedním z významných nástrojů formování současného společenského smýšlení. Své nezastupitelné místo má rovněž ve školní výuce. Tomáš Brinza upozorňuje na fakt, že se používání filmů ve školním (konzervativním) prostředí řídí poněkud jinými pravidly, než mimo stěny školní budovy. Film jako zábavné médium či relaxační prostředek, u kterého se nemusí přemýšlet, je ve škole upozaďován dokumenty či jinými naučnými filmy, jež mají vysokou naučnou hodnotu a jsou tedy zaměřeny primárně na přenos informací, nikoliv emocí. Za cíl diplomové práce si Tomáš Brinza stanovil ukázat, že své místo ve vyučovacím procesu mohou nalézt i filmy, od kterých bychom to na první pohled neočekávali. Svou pozornost tedy diplomant zaměřil na hrané, především americké a nedokumentární filmy a jejich využití ve výuce dějepisu na 2. stupni ZŠ.

Je nutné zdůraznit, že se analyzované tematice nevěnuje de facto žádná literatura a diplomant se s celou problematikou musel vypořádat sám bez hlubší opory v literatuře či pramenech. Z obsahového hlediska autor postupuje od nejširších obecných souvislostí až ke konkrétním návrhům práce s filmovými ukázkami (nikoliv s filmy celými!). V první kapitole přestřel stručnou historii filmu od počátků kinematografie, přes „Zlatou éru“ Hollywoodu či nástup a rozšíření televize až po film v digitální éře. V následující kapitole se zabývá filmovým žánrem, jeho definicí a charakteristikou nejrozšířenějších žánrů. Neopominul ani problematiku obsahové nezávadnosti, přestože česká legislativa tuto otázku příliš důsledně neřeší. Jako příklad východiska tohoto problému autor představil americkou klasifikační stupnici MPAA, podle níž jsou filmy rozděleny do pěti kategorií dle zhodnocení jejich obsahu pro různá publika. Po tomto teoretickém „úvodu“ již autor obrazně řečeno vstupuje do školy a zabývá se filmem z didaktického hlediska. Nejprve nastínil didaktická východiska pro použití filmové ukázky ve výuce, především zařazení této metody do širšího odborného systému, a

podělil se se čtenářem o praktické zkušenosti, které získal během své pedagogické praxe. O tom, že diplomant pracoval důsledně a neopominul žádný významný aspekt, svědčí jednak krátký exkurz do světa české legislativy, kterou je nutné dodržovat v rámci práce s autorsky chráněnými materiály, kterými filmy bezesporu jsou, jednak velice zevrubný návod pro učitele, jak editovat filmovou ukázkou. V rámci kapitoly „Editace filmu – software a postupy“ jsou představeny nejvhodnější, vesměs volně dostupné programy, které je možné k editaci videa použít. Podle Brinzova návodu musí zvládnout upravit film do potřebné podoby snad každý. V poslední kapitole jsou pak uvedeny konkrétní návrhy na využití filmových ukázek (ty jsou k dispozici na přiloženém CD) ve výuce. Při popisu jednotlivých návrhů postupuje diplomant systematicky, nejprve se zaměřil na obecný popis ukázky, její cíle, časovou náročnost až následně navrhuje konkrétní příklad ukázky z konkrétního filmu a prezentuje následné aktivity, které se k dané ukázce váží.

Z formálního aspektu obsahuje diplomová práce sice všechny požadované náležitosti, avšak působí spíše ledabylým dojmem. Diplomantův přístup k dílu, které završuje jeho studium, byl spíše laxní, což se muselo na formální stránce logicky projevit. V závěrečném hodnocení mi však připadá mnohem významnější zdůraznit, že je předkládaný text psán velice čtivým, vyrovnaným stylem a vychází z autorova velice hloubavého a invenčního uvažování a vlastních technických i pedagogických zkušeností. Tomáš Brinza tak vnesl do problematiky didaktického využití filmu ve výuce dějepisu nový, ryze praktický a zároveň teoreticky podložený pohled. Diplomová práce Tomáše Brinzy je přínosná již díky tomu, že nedokumentární filmy mají pro žáky silný motivační potenciál a ozvlášťňují mnohdy jednotvárné dějepisné vyučování.

Diplomovou práci Tomáše Brinzy doporučuji k obhajobě s hodnocením **výborně**.

V Plzni dne 20. května 2012

Mgr. Eva Mušková, Ph.D.